Dosarul nr.4r-1656/26
Nr. PIGD 4-24092483-02-4r-25032026
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Ana Costiuc

D E C I Z I E

04 noiembrie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Igor Chiroșca
Judecătorii: Adrian Clevada
Andrei Mocanu

Judecînd în ordine de recurs, recursul avocatului Dorel Rusu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina, recursul avocatului Veaceslav Munteanu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina, recursul agentului constatator, inspector principal DSTCDATUCC a INST, Tudor Ralea și recursul avocatului Dorel Rusu în interesele părții vătămate Galian Ciobanu, declarate împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2025, prin care s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenţie seria INST nr.00372 din 09.08.2024 încheiat de către agentul constatator Tudor Ralea, din cadrul Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică în privinţa SRL Valexcons, IDNO *****, sediul mun. Chişinău, str. *****, în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional, pe motivul nulităţii acestuia, cu dispunerea încetării procesului contravenţional.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs de la 25 martie 2026 pînă la 04 noiembrie 2026.

A C O N S T A T A T:

1. La 16 august 2024 în cadrul judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare cauza contravenţională intentată în privinţa SRL Valexcons IDNO *****, sediul mun. Chişinău, str. *****, învinuită în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional.
2. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr INST 00372 din 09 august 2024, întocmit de către agentul constatator inspector principal Ralea Tudor în privinţa persoanei juridice SRL Valexcons IDNO *****, cu sediul mun. Chişinău, str. *****, în rezultatul verificărilor cu ieşirea la faţa locului

din data de 21 februarie 2024, în temeiul Delegaţiei de control nr. DL-INST-2024-00049 din 20 februarie 2024, prin procesul-verbal de control nr. DV-INST-2024-00020 din 23.02.2024 s-a constatat că în temeiul autorizaţiei de construire nr. 90-c/21 din 09 aprilie 2021, certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 389i/20 din 18.11.2020 şi proiectului de execuţie nr. 13-03/2021 a fost autorizată executarea lucrărilor de construcţie a două case de locuit de tip duplex, cuplate cu regim de înălţime subsol, demisol, parter şi 2 etaje, în realitate s-a construit un bloc locativ cu regimul de înalţime subsol, demisol, parter şi 5 etaje cu suprafaţa la sol de 360 metri pătraţi. Lucrările sunt executate pe terenul cu numărul cadastral ***** amplasat pe str. ***** mun. Chişinău. Faptele contravin prevederilor art.16 al Legii nr. 163 din 09.07.20110 privind autorizarea executării lucrărilor de contracţie prin ce a fost comisă contravenţia prevăzută de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional.

3. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2025, s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenţie seria INST nr.00372 din 09.08.2024 încheiat de către agentul constatator Tudor Ralea, din cadrul Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică în privinţa SRL Valexcons, IDNO *****, sediul mun. Chişinău, str. *****, în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional, pe motivul nulităţii acestuia, cu dispunerea încetării procesului contravenţional.
4. Nefiind de acord cu hotărîrea, avocatul Dorel Rusu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și remiterea cauzei la rejudecare.
5. În motivarea recursului s-a invocat că potrivit materialelor dosarului, inclusiv a borderoul documentelor din dosarul contravenţionalr nr. 00372 întocmit de către INST, precum şi a înscrisurilor: raportul specialistului cin 05.03.2025, întocmit de către Borodachi Viorel, responsabil tehnic, specialist ce desfăşoară activităţi în construcţii; Procesului-verbal de recepţie finală, semnat electronic de către Administratorul Valexcons SRL, Beglita Alexandru, la 13.08.2024, împreună cu Troia Grigore i diriginte de şantier) si Cretu Anatolie (responsabil tehnic): Dosarul cadastral (anexat la Procesul- verbal de recepţie finală), întocmit la 20.06.2025 de către „Procad” SRL; procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. 00789 din 22.04.2025 întocmit în privinţa lui Troia Grigore (diriginte de şantier) şi Decizia de sancţionare a acestuia, împreună cu dovada plăţii amenzei; procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. 00790 din 22.04.2025 întocmit în privinţa lui Crețu Anatolie iresponsabil tehnic) şi Decizia de sancţionare a acestuia, împreună cu dovada plăţii amenzei, stabilesc cu certitudine faptul încălcării legislaţiei în domeniul construcţiei (Legea 163/2010 cu privire la autorizarea lucrărilor de construcţie, abrogată între timp şi art. 177 alin. (4) lit. c) Cod Contravenţional. Iar, pozele fotografice cu data

acestora, împreună cu actele de constatare întocmite de către executorii judecătoreşti dovedesc faptul continuării şi executarea lucrărilor neatorizate în construcție după 20.07.2022, data intrării în vigoarea a Legii nr. 102 din 14.04.20221, prin care a fost modificat art. 177 din Codul Contravenţional. Respectiv, începând cu 20.07.2022, construcţia edificată de către SRL Valexcons este neautorizată, iar fapta prevăzută la art. 177 alin. 4 lit. c) este o încălcare/contravenție continuă. Momentul încetării contravenţiei este data demolării construcţiei edificată neautorizat.

6. Astfel, prin procesul-verbal de control nr. PV-AST-2022-00048 din 11.02.2022 Agenţia pentru Supraveghere Tehnică a constatat încălcări grave admise de Administraţia publică locală Chişinău atât la etapa aprobării documentaţiei de proiect şi eliberării autorizaţiei de construire, cît şi la executarea lucrărilor de construire inclusiv, s-a stabilit abateri de la documentaţia aprobată. Agenţia pentru Supraveghere Tehnică a dispus sistarea lucrărilor, fapt care nu fost executatpînă la momentul dat.
7. Potrivit art. 467 din Codul contravenţional, hotărîrea judecătorească contravenţională poate fi atacată cu recurs de către contravenient, agentul constatator, victimă, procuror, după caz.
8. În conformitate cu art. 468 alin. (1) din Codul contravenţional, recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(l).
9. Conform art. 469 alin (1) din Codul contravenţional, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărîrii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărîrii asupra ei.
10. Potrivit hotărârii CEDO, Ivanova şi Ivashova împotriva Rusiei, instanţa naţională nu poate avea o interpretare rigidă a dreptului intern care ar avea drept consecinţă să i se impună justiţiabilului o sarcină pe care să nu fie capabil să o respecte. A solicita introducerea unei căi de atac în termen de o lună de la data emiterii unei copii complete a deciziei de către grefa instanţei - şi nu din momentul în care persoana în cauză poate lua la cunoştinţă efectiv despre hotărârea judecătorească - ar transforma curgerea termenului într-un element care iese complet de sub controlul justițiabilului. Curtea a afirmat că dreptul la o cale de atac ar trebui să fie exercitat după ce partea interesată poate lua la cunoştinţă efectiv despre hotărârea judecătorească în forma sa completă.

11. Subsecvent, hotărîrea a fost contestată cu recurs și de către avocatul Veaceslav Munteanu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și pronunțarea unei noi hotărîri prin care SRL ”Valexcons” să fie recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 177 alin.(4) lit. c) din Codul contravențional, cu dispunerea măsurilor de siguranță, sau casarea hotărîrii cu remiterea cauzei la rejudecare.
12. În motivarea recursului s-a invocat că potrivit Actului de constatare nr. 064a-31/2022 din 11.10.2022, întocmit de executorul judecătoresc Igor Doroftei, s-a constatat că pe adresa mun. Chişinău, str. *****, terenul cod cadastral 0100202983 se afla o carcasa (scheletul) a unei construcţii constituită din plansee susţinute de coloane (stâlpi). Construcţia este etajata şi compusă din subsol şi 5 etaje, în total 6 niveluri, îngrădită cu un gard de metal de culoare argintie. Pereţii exteriori ai construcţiei sunt parţial clădiţi din blocxuluri culoare albă, iar pe planseul superior (deasupra et.5). un perete din blocuri de culoare roşie. La momentul constatării pe şantier se văd persoane antrenate în lucrări de construcţie... De asemenea pozele foto anexate la act, demonstrează progresul edificării construcţiei, care este una nefinalizată si este în proces de construire. Actul de constatare nr. 008-3/22 din 12.10.2022, întocmit de executorul judecătoresc Buzadji Olga, a fost constatat: la data de 12.10.2022, ora 15:00 pe terenul cu numărul cadastral: ***** situat adresa mun. Chişinău, strada *****: Există o construcţie ne finisată compusă din 6 nivele (subsol + 5 etaje); Se efectuează lucrări de construcţie de către persoane antrenate în lucrări în construcţie; în şantierul de construcţie se află o autopompă beton model Iveco cu n/î ***** ce pompa beton din autobetoniera cu loeotipul ”K1 Beton” la ultimul nivel al construcţiei; în ograda şantierului mai era o autobetonieră cu logotipul ”K1 Beton”, model Astra cu n/î *****, cu malaxorul în stare funcţională. Şantierul îngrădit de metal de culoare argintiu, poarta şantierului este deschisă; Locul aflării şi alte date iniţiale privind constatarea faptelor au fost prezentate de către solicitantul avocatul Dorel Rusu în cererea sa.
13. Potrivit actului de constatare nr. 064a-40/2024 din 13.11.2024, întocmit de executorul judecătoresc Igor Doroftei, s-a constatat: vis-a-vis de casa de locuit din str. ***** ***** şi str. ***** ********** se află un bloc locativ nefinisat culoare gri (pozele 1,2,3). Bloc locativ nefinisat reprezintă o construcţie din 6 niveluri Subsol/parter+5etaje îngrădită parţial cu un gard din metal de culoare argintie. La data constatării pe şantier se îndeplinesc lucrări. Sunt prezenţi constructori care efectuează lucrări la faţada clădirii la etajul superior la fel funcţionează o macara mobilă (foto 1, 3, 4, 7, 8).
14. Astfel, în opinia recurentului concluziile şi constatările primei instanţe sunt total eronate, iar aprecierea probatoriului a avut loc arbitrar şi lipsit de o coerenţă logică în analiza probatoriului. În speţa dedusă judecăţii prima

instanţă deşi îşi întemeiază concluzia în temeiul prevederilor art.443 şi 445 din Codul contravenţional, a emis o hotărâre pripită prin prisma prevederilor legale enunţate, fără a fi reţinute prevederile Deciziei Curţii Constituţionale privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 şi 461 din Codul contravenţional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie) (Sesizarea nr. 158g/2018) nr. 32 din 29.11.2018 (în vigoare 29.11.2018).

15. Prima instanţă la examinarea cauzei din lipsa de obiectivitate a admis abateri grave de la examinarea cauzei. Nu există careva lipsuri a unor menţiuni din procesul-verbal contravenţional care eventual ar putea duce la nulitate absolută.
16. Art. 445 din Codul contravenţional, care prevede nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie în cazul neconsemnării în acesta a datelor şi faptelor indicate la art.443 din Codul contravenţional a fost declarat neconstituţional. De asemenea, a fost declarat neconstituţional textul „şi 445” din articolul 461 din Codul contravenţional, care prevede că, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată circumstanţa prevăzută de articolul 445, instanţa încetează procesul contravenţional. Spre deosebire de reglementările din Codul contravenţional, în Codul de procedură penală legislatorul a decis să diferenţieze nulitatea absolută de cea relativă.
17. Astfel, potrivit art.251 alin. (2) din Codul de procedură penală, se sancţionează cu nulitate absolută actul procedural încheiat cu încălcarea prevederilor legale referitoare la competenţa rationae materie sau ratione personae, la sesizarea instanţei, la compunerea acesteia şi la publicitatea şedinţei de judecată, la participarea părţilor în cazurile obligatorii, la prezenţa interpretului ori a traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii. în toate celelalte cazuri de încălcare a normelor procesuale penale, nulitatea actului procedural poate fi invocată numai în cazul în care s-a comis o încălcare ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act.
18. Mai mult, de vreme ce legiuitorul a făcut o distincţie, sub aspectul sancţiunii, între menţiunile pe care trebuie să le cuprindă procesul-verbal de constatare a contravenţiei, rezultă că şi natura nulităţilor va fi diferită, în raport cu tipul de omisiune constatată.
19. Din perspectiva prevederilor menţionate se stabileşte faptul că declararea nulă a procesului-verbal a fost realizată pe motive pur formale, ceea ce reprezintă garanţii excesive pentru contravenient. Or, constatările enunţate de instanţa de fond nu afectează în mod esenţial fondul cauzei, atât timp cât, agentul constatator este în drept să furnizeze în cadrul şedinţei de judecată probe suplimentare cu privire la contravenţia comisă de făptuitor.
20. În contextul celor menţionate se atestă caracterul superficial al examinării cauzei de către instanţa de judecată, care, apreciind probatoriul administrat la caz, urma să stabilească caracterul veridic al contravenţiei imputate, vinovăţia

persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale.

21. În conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravenţional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.
22. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.
23. Conform art. 425 alin. (1), (2), (3) din Codul contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţa importante pentru justa soluţionare a cauzei. In calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medicolegale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul verbal întocmit.
24. Potrivit art. 425 alin. (7) din Codul contravenţional, procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod. Iar, potrivit art. 101 alin. (l)-(4) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludentei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază

probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

25. Instanţa de fond până a pronunţa hotărârea urma să analizeze materialele cauzei, să ofere o apreciere corespunzătoare tuturor probelor anexate la dosar, să le analizeze în ansamblu. însă instanţa nu a dat apreciere si motivelor invocate de agentul constatator, cu referire la existenţa faptei contravenţionale, mai multf instanţa a omis să aprecieze probele si prin prisma normelor materiale.
26. Prima instanţă deşi era obligată să examineze şi să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanţelor cauzei. Or, neexpunerea asupra unei cerinţe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părţile.
27. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părţilor posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanţă de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administraţiei Justiţiei (c.f. Hirvisaari vs Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).
28. CEDO, în speţa Luka contra României a evidenţiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei” obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei (Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).
29. Instanţa de fond, contrar probelor administrate la dosar, eronat concluzionat că fapta contravenţională contravenţională a fost săvârşită în anul 2022, cel tîrziu la 07.02.2022, adică a fost consumată la 07.02.2022 iar norma juridică incriminat, art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravenţional, a fost introdusă prin Legea nr. 102 din 14.04.2022 în vigoare la 20.07.2022, or înscrisurile administrate la materialele dosarului procesul-verbal de control nr.PV-AST-2024-00020 din 23.02.2024 întocmit de INST, Actul de constatare nr. 064a-

08/2022 din 22.02.2022, Actul de constatare nr. 064a-31/2022 din 11.10.2022, Actul de constatare nr. 008-3/22 din 12.10.2022 şi Actul de constatare nr. 064a-40/2024 din 13.11.2024, precum şi pozele anexate la aceste înscrisuri demonstrează că contravenientul a continuat executarea lucrărilor inclusiv la data de 13.11.2024, înscrisurile administrate la materialele dosarului demonstrează că contravenientul a continuat executarea lucrărilor inclusiv la data de 13.11.2024, astfel fapta contravenţională constatată prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr INST 00372 din 09.08.2024 în privinţa SRL„VALEXCONS" învinuită în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravenţional, reprezintă o contravenţie continuă, iar încadrare juridică a faptei la norma care era prevăzută în Codul contravenţional la data întocmirii procesului-verbal de contravenţie din 09.08.2024 şi anume art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravenţional, introdusă prin Legea nr. 102 din 14.04.2022 în vigoare la 20.07.2022, este legală şi valabilă.

30. În altă ordine de idei, recurentul a indicat că instanţa de fond intenționat a omis să examineze prevederile art. 177 din Codul contravenţional, or fapta contravenţională la fel era prevăzută la în anul 2022 la art. 177 alin.2 lit. f) realizarea de construcţii, modificări, transformări, modernizări şi consolidări, care pot afecta exigenţele esenţiale, fără proiect sau în bază de proiecte neverificate, necoordonate, neavizate, neaprobate în modul stabilit, cu încălcarea proiectului sau autorizaţiei de construire.
31. Astfel, în opinia recurentului, instanţa de fond, contrar prevederilor Codului contravenţional, practicii CEDO, nu a examinat și nu s-a expus nici într-un fel și nici nu a motivat motivele de respingere a înscrisurilor și probelor administrate la dosar, fără a pătrunde în esenţă la obiectul faptei contravenţionale, ignorând reflectarea circumstanţelor importante în hotărîrea din 19.12.2025. Omisiunile instanţei de fond nu sunt compatibile cu prevederile unui proces echitabil prevăzut de art. 3, art. 6 CEDO, art. 458 Codul Contravenţional al RM.
32. Instanţa de fond arbitrar a dat apreciere probele care demonstrează vinovăţia „VALEXCONS"SRL în săvîrşirea faptei prevăzute la art. 177 alin4 lit.c) Cod Contravenţional prin: procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr INST 00372 din 09.08.2024; materialele dosarului contravenţional pe 64 file, expediat la 15.08.2024 la Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani; procesul-verbal de control nr.PV-AST-2024-00020 din 23.02.2024 întocmit de INST, Actul de constatare nr. 064a-08/2022 din 22.02.2022, Actul de constatare nr. 064a-31/2022 din 11.10.2022, Actul de constatare nr. 008-3/22 din 12.10.2022, Actul de constatare nr. 064a-40/2024 din 13.11.2024, pozele foto anexate la actele de constatare. Aceste înscrisuri demonstrează că contravenientul a

continuat executarea lucrărilor inclusiv la data de 13.11.2024 astfel, săvîrşind contravenţia continuă şi agentul constatator corect a făcut încadrarea juridică. Aceste probe în cumul demonstrează activitatea legală a agentului constatator sub aspectul administrării probatoriului în sensul acuzării, constatând respectarea prevederilor legale. Lipsa unei motivări adecvate cerinţelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanţiilor procedurale a părţilor la un proces echitabil. În acelaşi timp se precizează că, obligaţia instanţei de a-şi motiva hotărârea face parte din setul de garanţii stabilite pentru existenţa unui proces echitabil.

33. Or, potrivit jurisprudenţei constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenţiei, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părţile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov şi alţii c. Rusiei (2007) §85). Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora. Procedând în asemenea mod, instanţa de fond n-a acordat deplină eficienţă prevederilor legale astfel, la judecarea cauzei, se constată erori judiciare. Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare şi apreciere a probelor prezentate de părţi, de gradul de percepţie şi analiză a materialului cauzei raportat la conţinutul normativ pe care se bazează cererea, astfel nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.
34. Hotărîrea primei instanțe a fost contestată cu recurs și de către agentul constatator, inspector principal DSTCDATUCC a INST, Tudor Ralea care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și remiterea cauzei la rejudecare.
35. În motivarea recursului s-a invocat că instanţa de fond nu a dat apreciere materialelor cauzei, nu este motivat nici, un fel concluzia că fapta a fost consumată la 07.02.2022 să ofere o apreciere corespunzătoare tuturor probelor anexate la dosar.
36. Prima instanţă deşi era obligată să examineze probele din punct de vedere al pertinenţei, să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanţelor cauzei. Mai mult ca atât, instanţa nu stabilit activitate abuzivă sau incorectă a agentului constatator.
37. Circumstanţele indicate de prima instanţă contravin materialului probator, iar materialul probator administrat demonstrează contrariul şi probează edificarea construcţiei cu abateri de la documentație de proiectare şi autorizaţie de

construire şi anume: plângerile depuse de Răşină Anatolie la data de 30.01.2024 şi 13.02.2024 privind ilegalitatea edificării construcţiei de SRL „VALEXCONS” IDNO ***** pe terenul nr. cadastral ***** din str. *****, mun. Chişinău; Procesul-verbal de control nr.PV-AST-2024-00020 din 23.02.2024 al IN ST; Actele de constatare nr. 064a-08/2022 din 22.02.2022, 064a-31/2022 din 11.10.2022. nr. 008-3/22 din 12.10.2022, nr. 064a-40/2024 din 13.11.2024; Planşele fotografice administrate atât în procesul contravenţional, cât şi în fază de examinare în prima instanţă.

38. Concluziile şi constatările primei instanţe sunt total eronate, iar aprecierea probatoriului a avut loc arbitrar şi lipsit de o coerenţă logică în analiza probatoriului. Prima instanţă a examinat cauza pripit iar concluziile contravin probelor dosarului.
39. Potrivit art. 374 alin. (3) din Codul contravenţional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.
40. Conform art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.
41. Art. 425 alin. (1), (2), (3) din Codul contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţa importante pentru justa soluţionare a cauzei. In calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verb al cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medicolegale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul verbal întocmit.

42. Potrivit art. 425 alin. (7) din Codul contravenţional, procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod. Iar, potrivit art. 101 alin. (l)-(4) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludentei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nu este clar care probă din punct de vedere a pertinenţei demonstrează consumarea faptei contravenţionale în anul 2022.
43. Materialele dosarului demonstrează că contravenientul a săvârşit o contravenţie continuă chiar şi când cauza a parvenit în instanţă de judecată erau desfăşurate lucrări de construcţie (de văzut actul de constatare din 13.11.2024). Lipsa unei motivări adecvate cerinţelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanţiilor procedurale a părţilor la un proces echitabil. Obligaţia instanţei de aşi motiva hotărârea face parte din setul de garanţii stabilite pentru existenţa unui proces echitabil.
44. CtEDO, în speţa Luka contra României a evidenţiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, pct. 19-20, pct.59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei (Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr.40490/98 şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).
45. Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.
46. Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanţa îşi întemeiază soluţia, nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor din materialul contravenţional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanţei în ce priveşte acceptarea unor probe, şi respectiv,

respingerea altora, necătând la faptul că, în cadrul şedinţei de judecată agentul constatator din cadrul Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică a susţinut procesul- verbal cu privire la contravenţie, a dovedit prin probe suficiente şi pertinente vinovăţia contravenientului, cu anexarea acestora la dosarul contravenţional.

47. Aşadar, la examinarea cauzei, instanţa de judecată preponderent a dat apreciere doar declaraţiilor contravenientului, fără însă a da apreciere într-un fel sau altul poziţiei agentului constatator, inclusiv şi celorlalte probe administrate în susţinerea circumstanţelor constatate de organul constatator, coroborându-le şi raportându-le la circumstanţele de fapt a cauzei, la argumentele, pretenţiile şi obiecţiile părţilor pentru justa soluţionare a pricinii.
48. În consecinţă, se reţine că instanţa de fond a examinat cauza în mod superficial şi unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenţei sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăţiei contravenientului.
49. În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că astfel de prezumţii sunt admisibile doar în măsura în care sunt rezonabile, nu prezumă lucruri dificile sau imposibil de probat şi pot fi răsturnate de către persoana interesată (Salabiaku contra Franţei, 07.10.1998, §27).
50. În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 02 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reţinut în jurisprudenţa sa că sistemul de sancţionare al statului trebuie să funcţioneze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violentă, să fie convinşi că sistemul judiciar va reacţiona împotriva ilegalităţilor comise faţă de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiţi. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenţionale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar, or, în conformitate cu prevederile art. 2 Cod contravenţional, scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenţii.
51. În această ordine de idei, reieşind din raţionamentele expuse, recurentul consideră că instanţa de fond în mod nejustificat şi pripit a purces la încetarea procesului contravenţional.
52. În aceste circumstanţe se denotă faptul că instanţa nu a examinat complet şi obiectiv cauza contravenţională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanţă prevederilor art. 462 alin.(4) din Codul contravenţional. Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenţia impune obligaţia oricărei instanţe de a

indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigenţă, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiţiei, nu poate fi întotdeauna înţeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părţilor. Instanţele naţionale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligaţie de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță (a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006). Elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea hotărârii atacate şi remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiaşi judecătorie, în alt complet de judecată.

53. Consecvent, la 11 mai 2026, avocatul Dorel Rusu în interesele părții vătămate Galian Ciobanu a declarat recurs prin care a solicitat repunerea în termen, admiterea recursului, casarea hotărîrii și remiterea cauzei la rejudecare.
54. Judecând recursurile declarate, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul avocatului Dorel Rusu în interesele părții vătămate Galian Ciobanu, urmează a fi respins ca fiind depus în afara termenului de declare a recursului, iar recursurile, avocatului Dorel Rusu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina, avocatului Veaceslav Munteanu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina și recursul agentului constatator, inspector principal DSTCDATUCC a INST, Tudor Ralea, urmează a fi admise, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2025, urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.
55. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
56. Conform art. 471 din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esenţiale invocate în recurs.

57. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul este tardiv.
58. Iar, art.469 alin. (1) din Codul contravențional, prevede că recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.
59. În continuare, Colegiul raportând prevederile legale sus enunțate, la materialele cauzei reține că prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2025, s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenţie seria INST nr.00372 din 09.08.2024 încheiat de către agentul constatator Tudor Ralea, din cadrul Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică în privinţa SRL Valexcons, IDNO *****, sediul mun. Chişinău, str. *****, în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional, pe motivul nulităţii acestuia, cu dispunerea încetării procesului contravenţional, iar la 11 mai 2026, avocatul Dorel Rusu în interesele părții vătămate Galian Ciobanu a declarat recurs prin care a solicitat repunerea în termen, admiterea recursului, casarea hotărîrii și remiterea cauzei la rejudecare.
60. În continuare, Colegiul consideră că avocatul a contestat hotărîrea cu recurs, cu depășirea termenului legal, în speță, lipsind circumstanțe de repunere în termen.
61. Colegiul statuează că potrivti mandatului avocațional, anext la cererea de recurs, Dorel Rusu reprezintă interesele cet. Galina Ciobanu în temeiul contractului de asistență juridică nr. DR-05/05-03 din 05.05.2023, astfel, avocatul recurent reprezintă drepturile și interesele părții vătămate încă din anul 2023, iar hotărîrea în speță a fst adoptată la 19 decembrie 2025, mai mult, la judecarea cauzei în fond, avocatul recurent a fost prezent, și-a expus opinia, a prezentat probe, a cunoscut despre fazele și etapele procesului contravențional, relevant fiind și faptul că același avocat reprezintă și interesele părții vătămate Anatolie Rîșina, iar recursul depus în interesele cet. Anatoli Rîșina a fost declarat la 25.12.2025, în temenul legal, circumstanțe ce denotă că avocatul Dorel Rusu, a cunoscut despre existența hotărîrii în speță, anterior, circumstanțelor comunicate în partea discriptivă a recursului declarat în interesel cet. Galina Ciobanu.
62. Prin urmare, ținînd cont de fapt că avocatul a fost înștiințat legal despre locul, ora și data ședinței, a fost prezent în ședința de judecată, a oferit declarații, și-a susținut poziția și a fost informat despre faptul că pronunțarea și deliberarea

hotărîrii va avea loc la 19 decembrie 2025, în speță, declarea recursului la 11 mai 2026, a fost efectuată cu depășirea termenului legal de 15 zile, or, pentru avocat acest termen urmează a fi calculat de la data adoptării hotărîrii.

63. La acest capitol Colegiul nu poate reține alegațiile recurentului în partea în care a comunicat că cet. Galina Ciobanu a aflat mai tîrziu despre hotărîre, prin intermediul rețelelor sociale, or deși strările de fapt comunicate de recurent corespund materialelor speței, totuși, nu reprezintă temeiuri de repunere a recursului în termen, or conform art. 468 alin.(1) din Codul contravențional, recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1), iar în speță, recursul a fost semnat doar de către avocatul Dorel Rusu, care reprezintă drepturile și interesele cet. Galina Ciobanu încă din 05.05.2023, mai mult, avocatul a cunoscut despre hotărîrea contestată cu mult înainte de declararea recursului în speță, fapt confirmat prin circumstanțele constatate la paragrafele 61 și 62 din prezenta decizie.
64. Reieșind din cele expuse mai sus, se conchide că recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, relevant fiind și faptul că recurentul a înaintat cererea de recurs, solicitînd repunerea în termen, însă, nu a prezentat probe veridice în vederea repunerii recursului în termenul reglementat la art. 468 alin.(1) din Codul contravențional, respectiv repunerea recursului în termen, de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (Ghirea versus Republica Moldova), urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.
65. Relevantă este și jurisprudenţa CEDO, în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statuat că participantul la proces citat legal o dată, deja cunoaşte despre faptul desfăşurării în privinţa sa a unui proces judiciar şi este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului în continuare şi examinarea cauzei în lipsa acestuia nu v-a constitui o încălcare a art.6 CEDO.
66. În astfel de circumstanţe, instanţa de recurs nici nu purcede la examinarea acestuia, deoarece soluţia de respingere a apelului (respectiv recursului) ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui apel (recurs) exercitat în mod legal.

67. Cu referire la recursurile avocatului Dorel Rusu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina, avocatului Veaceslav Munteanu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina și recursul agentului constatator, inspector principal DSTCDATUCC a INST, Tudor Ralea, Completul notează că verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărîrii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, constată temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond nu a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. d) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.
68. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale”.
69. Din materialele cauzei rezultă că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr INST 00372 din 09 august 2024, întocmit de către agentul constatator inspector principal Ralea Tudor în privinţa persoanei juridice SRL Valexcons IDNO *****, cu sediul mun. Chişinău, str. *****, în rezultatul verificărilor cu ieşirea la faţa locului din data de 21 februarie 2024, în temeiul Delegaţiei de control nr. DL-INST-2024-00049 din 20 februarie 2024, prin procesul-verbal de control nr. DV-INST-2024-00020 din 23.02.2024 s-a constatat că în temeiul autorizaţiei de construire nr. 90-c/21 din 09 aprilie 2021, certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 389i/20 din 18.11.2020 şi proiectului de execuţie nr. 13-03/2021 a fost autorizată executarea lucrărilor de construcţie a două case de locuit de tip duplex, cuplate cu regim de înălţime subsol, demisol, parter şi 2 etaje, în realitate s-a construit un bloc locativ cu regimul de înalţime subsol, demisol, parter şi 5 etaje cu suprafaţa la sol de 360 metri pătraţi. Lucrările sunt executate pe terenul cu numărul cadastral ***** amplasat pe str. ***** mun. Chişinău. Faptele contravin prevederilor art.16 al Legii nr. 163 din 09.07.20110 privind autorizarea executării lucrărilor de contracţie prin ce a fost comisă contravenţia prevăzută de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional.

70. Iar, prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2025, s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenţie seria INST nr.00372 din 09.08.2024 încheiat de către agentul constatator Tudor Ralea, din cadrul Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică în privinţa SRL Valexcons, IDNO *****, sediul mun. Chişinău, str. *****, în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional, pe motivul nulităţii acestuia, cu dispunerea încetării procesului contravenţional.
71. Pentru a pronunța hotărîrea instanța de fond a reținut că procesul verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate, or instanța a stabilti că fapta persoanei juridice ar fi fost calificată în baza unei norme care nu era în vigoare la data comiterii presupuse fapte contravenționale, derogări ce afectează încadrarea juridică a faptei contravenționale săvîrșite, concluzii care în opinia Colegiului sunt pripite și nemotivate.
72. Colegiul indică că în conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.
73. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.
74. Conform art. 425 alin. (1), (2), (3) din Codul contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţa importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe

care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul verbal întocmit.

75. Conform art. 425 alin. (7) din Codul contravențional, procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.
76. Iar, potrivit art. 101 alin. (l)-(4) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludentei, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.
77. La caz, Colegiul reține că instanța de fond pînă a pronunța hotărîrea urma să analizeze materialele cauzei, să ofere o apreciere corespunzătoare probelor anexate la dosar, să le analizeze în ansamblu, mai mult, instanța nu a dat apreciere și motivelor invocate de agentul constatator la constatarea faptei contravenționale și la circumstanțele expuse în procesul verbal cu privire la contravenție.
78. Cu referire la soluția de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenție, Colegiul indică potrivit art. 455 din Codul contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.
79. La caz, în împrejurările reflectate, în modul și forma expusă în hotărîre, Colegiul penal consideră că prima instanță pripit a constatat nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție, or conform art. 3 alin.(1) și (6) din Codul contravențional, caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii

faptei. Timpul săvîrşirii contravenţiei este considerat timpul săvîrşirii acţiunii ilicite, iar în cazul inacţiunii, timpul în care trebuia să se desfăşoare acţiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor.

80. Potrivit art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenţie fapta - acţiunea sau inacţiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.
81. În continuare, Colegiul indică că instanța de fond, adoptînd hotărîrea nu a aplicat prevederile legale nominalizate supra, și s-a axat în mod independent doar pe faptul că presupusa faptă contravențională ar fi fost comisă cel tîrziu la 7 februarie 2022, reținînd drept criteriu de bază, plîngerea colectivă din aceeași dată, însă a omis să ofere apreciere și celorlalte înscrisuri anexate cum ar fi, procesul-verbal de control nr.PV-AST-2024-00020 din 23.02.2024 întocmit de INST, Actul de constatare nr. 064a-08/2022 din 22.02.2022, Actul de constatare nr. 064a-31/2022 din 11.10.2022, Actul de constatare nr. 008-3/22 din 12.10.2022 şi Actul de constatare nr. 064a-40/2024 din 13.11.2024, precum şi pozele anexate la aceste înscrisuri care creează premise serioase de a considera că executarea lucrărilor ar fi fost continuată și după data depunerii plîngerii colective.
82. În această ordine de idei, Colegiul menționează că instanța de fond urma să stabilească care este caracterul presupusei fapte contravenționale și anume, dacă activitatea sancționată de Legea contravențională s-a consumat sau poartă un caracter prelungit sau continuu, astfel, instanța pentru a-și fortifica concluzia urma să stabilească cu certitudine când a fost săvârșită ultima acțiune sau inacțiune și prin verificarea materialelor cauzei în ansamblu să indice prin ce probe s-ar confirma eventuala concluzie.
83. Aferent circumstanțelor descrise supra, la această etapă, Colegiul nu poate reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond privind consumarea contravenției cel târziu la 7 februarie 2022, or o astfel de concluzie nu poate fi bazată doar prin simpla existență a plângerii colective depuse la acea dată atîta timp cît, sesizarea respectivă dovedește doar semnalarea unei situații pretins ilicite, fără a stabili, prin ea însăși, încetarea activității imputate, astfel concluzia isntanței la acest capitol urma a fi analizată și prin prisma art. 11 din Codul contravențional, instanța de fond urmând să examineze natura și durata presupusei conduite ilicite, în raport cu probele privind pretinsa continuare a lucrărilor, inclusiv, și după adoptarea și intrare în vigoare a Legii nr. 102 din 14.04.2022.

84. În prezența circumstanțelor constatate la paragrafele anterioare din prezenta decizie, Completul menționează că pînă a declara nul procesul verbal cu privire la contravenție, instanța urma să stabilească cu certitudine și să identifice sau nu dacă eventualele omisiuni ale agentul constatator afectează sau nu fondul cauzei și dacă pot fi sau nu, ”acoperite” de instanța de judecată.
85. Nepronunţarea instanţei asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar hotărîrea urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanţa de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar şi în instanţa de recurs nu poate fi satisfăcută cerinţa părţii de a administra noi probe.
86. În această ordine de idei, Colegiul penal conchide, că argumentele invocate în recursuri şi-au găsit confirmare pe parcursul examinării cauzei în instanţa de recurs, motiv pentru care acestea urmează a fi admise, cu casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2025 și remiterea cauzei la rejudecare.
87. Conducîndu-se de prevederile art. 441 alin. (1), lit. a), art. 473 alin. (1), pct.1) lit. a), pct. 2) lit. a), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E:

A respinge ca tardiv recursul declarat de către avocatului Dorel Rusu în interesele părții vătămate Galian Ciobanu.

A admite, recursul avocatului Dorel Rusu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina, recursul avocatului Veaceslav Munteanu în interesele părții vătămate Anatolie Rîșina și recursul agentului constatator, inspector principal DSTCDATUCC a INST, Tudor Ralea.

A casa hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2025, prin care s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenţie seria INST nr.00372 din 09.08.2024 încheiat de către agentul constatator Tudor Ralea, din cadrul Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică în privinţa SRL Valexcons, IDNO *****, sediul mun. Chişinău, str. *****, în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional, pe motivul nulităţii acestuia, cu dispunerea încetării procesului contravenţional și a remite cauza la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Igor Chiroșca

Judecătorii Adrian Clevada

Andrei Mocanu